Verwachtingen en ideë?n rond het preventief bloedonderzoek bij jongvolwassenen (20 - 45 jaar).

Haio: DELENS Stéphanie , U.G.
Promotor: CHRISTIAENS Thierry , U.G.
Praktijkopleider: PAELINCK Christina

Context: Preventie is een van de onderdelen van het diverse takenpakket van de huisarts. Via het GMD+ screenen huisartsen systematisch bij patiënten ouder dan 45 jaar naar verschillende aandoeningen en dit onder andere via bloedafnames. In de praktijk komen echter ook jonge mensen consulteren voor een bloedanalyse. Van waar komt die zorgvraag? Het is namelijk gekend dat de meeste patiënten bij elke zorgvraag bepaalde ideë?n, bezorgdheden en verwachtingen hebben (ICE) en dat deze niet altijd identiek zijn aan deze van de arts. Wat is de agenda van een jongvolwassenen als hij komt voor een bloedafname zonder specifieke aanleiding en heeft een screeningsonderzoek bij jongvolwassenen enig nut?

Onderzoeksvraag: Wat zijn de verwachtingen van onze jongvolwassen patiënten die komen met de vraag naar een algemene bloedafname? Wie zijn deze patiënten? Wat is de aanleiding tot deze zorgvraag en welke testen verwachten ze dan? En is er enige evidentie voor screening naar cardiovasculaire risicofactoren bij jongvolwassenen?

Methode: Allereerst werd een literatuuronderzoek uitgevoerd over de evidentie van cardiovasculaire screening bij jongvolwassenen en over de verwachtingen en ideë?n van deze groep over een preventieve bloedafname. Voor het praktijkproject werden patiënten, van 20 tot 45 jaar, die op consultatie kwamen met de vraag naar een bloedonderzoek zonder specifieke klacht, ge?ncludeerd. Na informed consent voerden we een kwalitatief onderzoek uit op basis van een vragenlijst over hun algemene gezondheid, levensstijl, voedingsgewoontes en verwachtingen rond bloedafnames. Ook een paar klinische parameters werden genoteerd. Deze vragenlijsten werden daarna verder geanalyseerd om zo de ideë?n en verwachtingen van patiënten betreffende preventieve bloedafnames in kaart te brengen.

Resultaten: Uit het literatuuronderzoek blijkt dat cardiovasculaire risicofactoren bij jongeren zeker aanwezig zijn en dat een langdurige aanwezigheid nefast is voor het latere cardiovasculaire risico. Anderzijds blijkt ook dat er nog geen enkele evidentie is voor medicamenteuze interventies bij deze groep. Heeft screening dan wel enig nut? Wanneer men voor het 2de luik van het praktijkproject naar de verwachtingen rond bloedafnames kijkt, ziet men dat patiënten heel veel verwachten van dit onderzoek. Goede resultaten worden beschouwd als een bewijs voor een goede gezondheid en sluiten ernstige aandoeningen voor de patiënt bijna uit. Ze komen dus bijna allen met hetzelfde doel: een geruststelling.

Conclusie: Een goede communicatie tussen arts en patiënt is ontzettend belangrijk zodanig dat men de verwachtingen van de patiënt echt wel achterhaalt. Enkel op die manier kunnen de verwachtingen van arts en patiënt gelijklopen en kunnen we de discrepanties wegwerken tussen de beperkte diagnostische waarde van bloedtesten en de hoge verwachtingen van de patiënt. Goede communicatie telt ook voor een cardiovasculaire check-up. Er is namelijk nog geen evidentie voor screening naar cardiovasculaire risicofactoren omdat er naast levensstijladvies geen bewezen interventies zijn. Het is dus belangrijk dat we als huisarts onze educatieve en communicatieve vaardigheden gebruiken om patiënten aan te spreken over risicofactoren en zo op bevolkingsniveau te werken aan een gezonde levensstijl.